

Grundarsteinur: Íverksetan

Aðalmál

Í 2015 sleppur íverksetarin at savna seg um hugskotið og at vinna pening, tí allar forðingar eru beindar av vegnum. Føroyar eru tá ein íverksetaradepil, sum dregur at sær fólk úr øllum heimi.

Samandráttur

Íverksetarar hava stóran týdning fyri máttin og vøxturin í búskapinum í einum samfelagi. Tað er í nýggjum virkjum og fyrirøkum, at nýggj hugskot koma undan kavi og verða roynd. Íverksetarar bjóða verandi virkjum av og økja um kappingina.

Eins og fólk í øðrum Norðurlondum vilja nógvir føroyingar stovna egið virki. Hetta sæst á føroysku hagtølunum um stovnað partafeløg og smápartafeløg. Í 2005 vórðu stovnað 38 partafeløg og 197 smápartafeløg í Føroyum. Frá 1. januar 2006 til 16. oktober 2006 vórðu stovnað 32 partafeløg og 302 smápartafeløg. Viðmerkjast skal, at harumframt eru stovnað onnur virkir, sum eru annað enn partafeløg og smápartafeløg.

Tað hevur stóran týdning fyri øll virkir at hava góðar arbeidskarmar. At hava ein sunnan og støðugan búskap, eina vælútbúnað arbeidsmegi, ein smidligan arbeidsmarknað og ein vælvirkandi kapitalmarknað. Alt hetta eru neyðugir tættir, fyri at íverksetarar skulu trívast og mennast í samfelagnum.

Grundarsteinurin undir einum samfelagi við nógvum íverksetarum er ein mentan, sum er eyðkend við viljanum og evnunum at hugsa nýtt, og sum vísir vilja og dirvi. Grundarsteinurin undir eini sterkari, sjálvstøðugari mentan skal leggjast í fólkaskúlanum, har næmingar skulu arbeiða skipað við hugskotsmenning í øllum lærugreinum. Í miðnámskúlunum skulu næmingarnir hava tilboð um undirvísing í íverksetan.

Betri atgongd til váðafúsan kapital og nýggj fíggingaramboð skulu geva íverksetarum betri móguleika at fáa kapital til hugskot síni. Skattalætti til íverksetarar skal elva til størri vøxtur og fleiri íløgur. Ein íløgukonta skal gera tað lættari hjá íverksetarum at spara saman til egið virki.

Almennu byrðarnar skulu gerast lættari við nýggjum, talgildum loysnum og málrættaðari ráðgeving. Tað skal verða lættari at byrja av nýggjum eftir húsagang. Vinnulóggávan og aðrar lóggávur, sum hava týdning fyri umstøðurnar hjá íverksetarunum, verða dagfórdar sambært altjóða leisti.

Partmál

Strategibólkurin hevur orðað partmál um hesi øki:

1. Íverksetarahugburð
2. Íverksetanarskipanir
3. Fíggjarmøguleikar
4. Skattaviðurskipti
5. Greiðar lógarkarmar og reglur
6. Smidliga almenna fyrisiting

Íverksetanarhugburður

Føroyar skulu mennast til at vera eitt áhugavert stað hjá virkisfýsnum fólki at byrja nýggja vinnu:

1. Fjoltáttað útbúgvingarverk skal vera ein virkin partur í at ala fram ein íverksetarahugburð í føroyska samfelagnum.
2. Tað skal loysa seg at skapa sín egna vinnuveg, tí samstundis sum íverksetarin tekur váða á seg, skulu útlitini til at vinna pening vera góð.

Soleiðis rækka vit málinum

Hugburður fólksins um íverksetan og íverksetarar ávirkar hug tess at ganga hesa leið. Í summum londum verða fólk frá barnsbeini eggjað til at gerast íverksetarar, og lagt verður í tey, at íverksetarar eru slóðbrótarar og fyrimyndir fyri onnur.

Skúlaverkið

Skulu vit ala fram ein betri íversetarahugburð í Føroyum, er ein eyðsýndur móguleiki at byrja í skúlaverkinum.

Fólkaskúlin

Í fólkaskúlanum skulu næmingar læra at arbeiða meira skipað við nýskapan í øllum lærugreinum. Frálæran í ymsu tímunum skal broytast, soleiðis at hon inniheldur námsfrøðiligar hættir og teknikkir, sum stímbra og menna nýskapanarkunnleikan hjá fólkaskúlanæminginum.

Í fólkaskúlanum skal dentur verða lagdur á íverksetan við verkætlanum, evnisdøgum og íverksetaraspølum ella við kappingum.

Lærarar skulu í sambandi við útbúgving og eftirútbúgving fáa frálæru í hættum, sum stímbra nýskapanarkunnleikan hjá næminginum.

Skapast skal eitt sterkt alment-privat netverk millum fólkaskúlan og vinnulívið. Saman við Mentamálaráðnum og Vinnuhúsinum skal nýggi, føroyski vinnuframastovnurin gera leistin fyri, hvussu netverkið skal skipast og nýttast.

Miðnámsskúlin og aðrar viðkomandi útbúgvingar í Føroyum

Praktiskur kunnleiki til at umseta hugskot til vinnuveg økir um móguleikarnar fyri, at tann einstaki byrjar eggið virki, og at virkið fer at bera seg. Frálæra í íverksetan gagnar eisini teimum ungu, sum ikki stovnað egna fyrirtøku, men velja at arbeiða á eini verandi fyrirtøku.

Tí skulu allir miðnámsskúlanæmingar hava tilboð um frálæru í íverksetan. Mentamálaráðið skal arbeiða fyri, at lærarar á miðnámsskúlunum fáa neyðugu eftirútbúgvingina. Í komandi broytingum í lógum og kunngerðum skal standa, at miðnámsskúlin er við til at menna íverksetarakunnleikan hjá næminginum.

Vinnumálaráðið skal virka við til, at nýggi vinnuframastovnurin, ið millum annað skal birta upp undir íverksetan, skipar fyri einum árligum íverksetaraskeiði. Her skulu íverksetarar við tykjudømunum (simuleraðum dømunum) kunna royna seg sjálvar við at stovna og reka egna fyrirtøku. Luttøka verður fíggað við stuðli og eignum gjaldi.

Nýggi vinnuframastovnurin, Vinnuhúsið, miðnámsskúlar og hægri lærustovnar so sum Vinnuháskúlin eiga at stovna netverk, ið skulu bjóða næmingum og lesandi útbúgvingartilboð í íverksetan. Umframt hetta skal nýggi vinnuframastovnurin saman við Mentamálaráðnum virka fyri, at neyðug eftirútbúgvingartilboð eru til lærarar, sum undirvísa í áðurnevndu skúlum.

Næmingar og lesandi skulu arbeiða við verkætlanum, har tey royna seg sum íverksetarar í praksis, ella arbeiða við skrivligum uppgávum, sum snúgva seg um íverksetan. Eitt dømi um hetta er European Business Game, sum miðnámsskúlarnir í Føroyum eru við í. Onnur dømi eru “Ungt virki” hjá Føroya Handilsskúla og tykjuspøl (simulatiósspøl), sum miðnámsskúlarnir hava roynt.

Tað skal loysa seg at skapa sín egna vinnuveg

Annað umráðandi mál er, at hægri lærustovnar og granskingarstovnar eru tilvitaðir um, at vitan kann handilsgerast.

Harumframt eigur at verða eggjað til, at fólk við hægri útbúgving skapar sær sín egna vinnuveg ella oftari søkir sær starv í vinnuni.

Tað skal loysa seg at skapa sín egna vinnuveg, tí samstundis sum íverksetarin tekur váða á seg, skulu útlit verða fyri at vinna pening. Vit skulu líta á orðatakið, sum sigur, at “tá ið tað regnar á prest, so dryppar á dekn.” Við øðrum orðum: tá ið íverksetarar okkara hava góðan gróðrabotn og kunnu vaksa seg til stórar fyrirtøkur, so gongst eisini betur í føroyska samfelagnum sum heild.

Íverksetanarskipanir

Virksemið við ráðgeving og íverksetaranetverkum skal styrkjast:

1. Íverksetararáðgeving skal savnast á einum stað.
2. Íverksetaranetverk skulu viðurkennast og mennast og knýttast saman við onnur altjóða netverk.

Soleiðis rækka vit málinum

Ein spurningur, sum ofta verður viðgjørdur bæði uttanlands og í Føroyum, er, í hvønn mun tað almenna skal seta á stovn serligar skipanir fyri íverksetarar, og hvørjar hesar skulu vera. Serliga hevur kjakast verið um tann partin, sum hevur við fíggjarligar skipanir at gera. Fyrimumurin við slíkum skipanum er, at peningaliga veikir íverksetarar fáa høvi at menna síni hugskot, men vansin er so, at tær eisini kunnu vera kappingaravlagandi og stuðla ódugnaskapi.

Fíggjartørvurin hjá íverksetarum eigur at verða nøktaður við sáð- og venturekapital-skipanum. Sí eisini brotið niðanfyrri um íverksetanarfígging.

Uppgávan hjá tí almenna er sostatt serliga at lætta um móguleikarnar hjá íverksetarum at fáa atgongd til vitan, kapital og samstarvsfelagar, og at tryggja, at tað ikki verður ov tvørligt hjá íverksetarum at fara undir virksemi sitt.

Savna skal íverksetararáðgeving á einum stað og seta á stovn netverk

Ein av høvuðslutunum hjá nýggja vinnuframastovnurin undir Vinumálaráðnum verður at birta upp undir nýskapan og íverksetan og at samstarva við aðrar myndugleikar um at samskipa fyrisitingarmannagongdir, sum hava týðning fyri íverksetarar.

Sostatt skal øll ráðgeving, sum íverksetarum tørvar til at stovna egið virki, fáast til vegar hjá nýggja vinnuframastovninum. Ráðgeving um framtíðar virkisvøkstur skal eisini vera til taks á nýggja stovninum.

Í Havn og aðrastaðni skulu setast á stovn íverksetarahús, sum saman við nýggja vinnuframastovninum skulu ráðgeva íverksetarum. Fyri ein rímiligan penga skulu íverksetarar kunna leiga seg inn í hesi hús, sum skulu veita teimum ráðgeving og eitt skapandi umhvørvi, so at teir betur kunna umseta hugskot síni til veruleika.

Saman við nýggja vinnuframastovninum skulu íverksetarahúsini bera so í bandi, at íverksetaranetverk verða stovnað, har íverksetarar læra hvør av øðrum og skapa nýggj hugskot saman. Stovna skal eisini eina mentorskipan, har íverksetarar kunnu fáa gagn av royndum hjá vinnulívsfólki.

Íverksetaranetverk skulu rækka út um landoddarnar, so at íverksetarar okkara fáa samband við netverk í øðrum londum eisini.

Íverksetarahúsini skulu arbeiða saman við nýggja vinnuframatovninum, vinnuhúsinum og vinnuligu skúlunum í Føroyum. Íverksetarahúsini verða figgjað við gjaldi frá leigarum og eini fastari upphædd á figgjarlógini.

Fíggjarmøguleikar

Gjøgnuskygd atgongd til menningarfigging, sum setur krøv til íverksetaran, skal styrkjast.

1. Stuðulsskipanir til serstøk menningar- og marknaðarførsluátøk skulu styrkjast.
2. Ventur- og sáðkapitalmarknaðurin skulu vera við til at fremja føroysk íverksetarahugskot.

Soleiðis røkka vit málinum

Royndir vísa, at tess størri kapitalgrundarlagið undir tí nýstovnaða virkinum er, tess størri er møguleikin fyri, at virkið mennist skjótt. Sparringin og førleikin, ið virkið fær frá einum ella fleiri íleggjarum, ið hava royndir við virkisrakstri, hava ein týðandi leiklut.

Ein fortreyt fyri íverksetaravirksemi er atgongdin til figging. Skulu góð hugskot verða til nakað, krevst figging til at fullføra tey. Almenna uppgávan er at gera rúm fyri eini samanhangandi figgingarskipan, har atgongd er til ódýra granskingar-, sáð-, venture- og peningastovnsfigging, umframt figging gjøgnum ein virðisbrævamarknað.

Ofta eru ymsir partar uppí at figgja eina vørumenning, men stundum kann ein og sami peningastovnur figgja alt arbeiðið. Av størsta týðningi er tó at hava fleiri figgingarmøguleikar, antin tað snýr seg um kveiking, íverksetan ella menning, tí eru teir ov fáir, er skjótt, at figgingartørvurin hjá íverksetaranum verður ikki nøktaður. Royndir vísa, at peningastovnarnir ofta eru varnir við at figgja nýtt og ókent virksemin, ella har long tíð gongur, frá tí at íverksetarin hevur tørv á figging, til virksemin kann fara at geva yvirskot.

Tolin og váðafúsar kapitalur

Váðafúsar kapitalur hevur ein serligan leiklut í sambandi við íverksetaravirksemi. Hetta er serliga galdandi fyri íverksetarar í tøkni-frøði, har mangan er torført at fáa pening til vegar við vanligum bankaláni. Atgongdin til váðafúsa og tolna figging er tí ofta avgerandi fyri, at íverksetarar sleppa at menna síni hugskot.

Tí skulu viðtøkurnar hjá Framtaksgrunninum verða broyttar, so at hann oftari kann gera íløgur í nýtt virksemin við tolnum og váðafúsum kapitali. Tá skapa vit so líðandi gróðrabotn fyri fleiri nýggjum fyrítøkum – teirra millum vitanarfyrítøkum – sum hava umstøður at handilsgera hugskot og granskingarúrslit.

Økjast skal eisini um útboðið av privatum venturekapitali, eins og virkast skal fyri, at enn meiri eftirlønarpeningur verður settur í at menna føroyskt vinnulív. Í samstarvi við privatar og aðrar íleggjarar skulu verandi grunnar menna nýggjar hættir at útvega váða-

fúsan kapital og hjálpa til at figgja t.d. marknaðarroyndirnar hjá tí skapandi umhvørvinum. Saman við íleggjarum, ið hava royndir í virkisrakstri (business angles), skulu grunnarnir við marknaðarlíkum treytum raðfesta íløgur í nýggj og vakstraráhugað virki. Somuleiðis eigur atgongdin til váðafús lán at gerast lættari.

Váðafús lán til at menna nýggj virki

Verandi grunnar skulu oftari veita váðafús lán til vakstrarsinnaðar íverksetarar. Í londunum kring okkum hevur riggað sera væl hjá vakstrargrunnum og privatum íleggjarum í felag at menna lán, ið hava sum treyt, at úrslit sæst aftur hjá lánarunum, og at møguleiki er at fremja leiðsluarbeiðið á virkinum. Endamálið er at fáa tær bestu royndirnar frá ventureiløgunum til lánifiggingina, t.e. at knýta lán og virkismenning saman.

Karmar hjá sáð- og ventureíleggjarum

Sáð- og ventureíleggjarar fara ofta sjálvir við í tær verkætlanir, sum teir læna pening til, og tí hava teir mangan betri grundarlag at meta um vandar og møguleikar enn aðrir kapitalveitarar. Ein ventureíleggjari hevur ofta hollan kunnleika til organisatión, strategi og marknaðarføring, og hesin kunnleiki er nógv verður fyri ein íverksetara, sum tá kann savna seg meira um tað, sum hann sjálvur dugir best.

Landsstýrið kann ávirka útboðið av venturekapitali, fyrst og fremst við at tryggja rímiligar karmar, sum stuðla upp undir vælverkandi figgjarmarknaðir. Harafturat kann Landsstýrið tryggja, at t.d. skattareglur og fyrisitingarligar byrðar ikki eru so tungar, at nýggjar fyritøkur hokna undir byrðuni.

Ásannast má, at útboðið av figgingarmøguleikum í Føroyum hevur ikki verið nøktandi. Seinastu tíðina er gongd tó komin á venturekapitalmarknaðin, og fleiri privat íleggingarfeløg eru stovnað seinastu árinum. Framtaksgrunnurin samstarvar við hesi feløg um verkætlanir, har váðin er stórur, og/ella tá ið kapitaltørvurin er ov stórur hjá einum íleggjara at nøkta.

Strategibólkurin sær tað sum eina gongda leið at fara, at fleiri íleggjarar, sum raðfesta ymisk øki, og nakrir business angles gera íløgur í nýtt virksemi er ein positiv gongd, sum vónandi fer at halda fram.

Íverksetarar hava ofta góð hugskot, men lítlan og ongan eginpening, og tí er gott, at íleggingarfeløgin gerast fleiri.

Vinnuframi

Landsstýrið vil virka fyri at stuðla føroyskum fyritøkum at byggja upp m.a. framleiðslu av nýggjum vørum og tænaðum, menning av hávirðisvørum og hávirðistænaðum og aðra framleiðslu við stórum nývirði. Eitt vinnuligt nýlendi, sum eigur at stuðlast, eru skapandi vinnurnar. Sum dømi kunnu nevast tónleikur og handverkslist. Stuðul til slík øki verður veittur við eini vinnuframaskipan, sum m.a. stuðlar menningini av:

- Nýggjum vørum og tænaðum
- Telduforritum, kt-loysnum og skapandi vinnum
- Nýskapandi verkætlanum

- Sølufremjandi tiltøkum
- Ferðavinnu

Vinnuframágrunnurin stuðlar í dag skapandi vinnum og menning av hávirðisvörum og hávirðistænastum, men játtanin til grunnin er nógv minkað seinastu árin.

Skattlig viðurskipti

Skattaskipanin í Føroyum skal vera lokkandi fyri íverksetarar:

1. Skattligu karmarnir kring íverksetarar skulu gerast lagaligari.
2. Skattligu karmarnir kring virðisbrævaoptiónir til starvsfólk skulu gerast lagaligari.

Soleiðis røkka vit málinum

Skattaskipanin hevur nógv at siga fyri áhugan at seta pening í nýggjar fyrirkøtur, serliga, har váðin er stórur.

Skattareglurnar eru mangan til ampa hjá íverksetarum, ið vilja vaksa skjótt um virksemin sítt. Tí skulu íverksetarar, ið stremba eftir skjótum vøkstri, fáa skattalætta, sum gevur teimum møguleikar til tess. Somuleiðis skulu íverksetarar eisini fáa í boði eina íverksetara-uppsparingskontu at spara upp til egið virki.

Skattalætti

Samgongan fer at betra um møguleikarnar hjá íverksetarum til skjótan vøkstur og øktar íløgur við at veita skattalætta. Íverksetarar skulu fáa 100.000 kr. árliga í skattafrádrátti fyrstu trý árin, ið fyrirkøtan hevur eitt positivt, skattskyldugt úrslit.

Skal frádrátturinn gagna sum mest, skal skattskyldan hjá virkinum vera minst 100.000 kr.

Uppsparingskonta við frádrátti

Samgongan fer at gera eina nýggja uppsparingskontu til íverksetarar, har innskotið kann dragast frá í skattinum. Endamálið er at økja um áhugan hjá íverksetarum at spara saman til egið virki.

Uppspardi peningurin kann nýtast til rakstrarútreiðslur sum t.d. lønir, men eisini til at keypa kt-útbúna, vörur og annað, sum krevst til at stovna egið virki.

Virðisbrævaoptiónir

Nýggjum fyrirkøtum tørvar ofta neyðugu leiðsluna og marknaðarføringina til at skunda undir vøkstur av nýstovnaðu fyrirkøtuni. Karmar skulu tí skapast fyri, at íverksetarar

kunnu lona lykklapersónum við partabrøvum. Endamálið við hesum er, at tað skal gerast lættari at fáa fólk til nýstovnaða virkið.

Lønar íverksetarin lykklapersónum við partabrøvum, áðrenn trý tey fyrstu árin eru úti, skal hetta ongar skattligar avleiðingar fáa, tá ið partabrøvini verða handað. Í staðin verða tey skattað sum partabrævainntøka, tá ið tey verða seld.

Hetta fer at gera tað lættari hjá nýstovnaðum virkjum at seta lykklapersónar innan leiðslu, marknaðarføring ella sølu.

Lógarkarmar og reglur

Umsitingarligu reglurnar skulu vera lættar og greiðar at virka undir, og minnst skal um føroyskar serreglur:

1. Vinnulóggávan og reglur annars skulu gerast lagaligari fyri smærri virkir, soleiðis at tey ikki drukna í fyrisingarligum uppgávum.
2. Vinnulóggávan skal fylgja altjóða reglum til tess at styrkja føroyskar fyritøkur á útflutningsmarknaðinum.

Soleiðis røkka vit málinum

Umsitingarligu reglurnar skulu vera lættar og greiðar at virka undir, og byrðan hjá íverksetarum skal gerast lættari.

Lagaligari vinnulóggáva fyri íverksetarar

Fyri at lætta um byrðarnar hjá íverksetarum, skulu skyldurnar í vinnulóggávuni mótvegis íverksetarum gerast lagaligari.

Smá virkir og íverksetarar skulu sleppa undan grannskoðanarskyldu. Í samljóði við vinnupolitikkin er í nýggja uppskotinum til ársroknskaparlóg lagt upp til, at fyrirøkur, sum lúka tvær av niðanfyrir nevndu ásetingum:

- Javni 0-1,5 mió kr.
- Søla 0-3 mió kr.
- Starvsfólk 0-12

hava ikki skyldu at grannskoða ársroknskap sín. Hetta er tó ikki galdandi fyri móðurfeløg.

Sambært Skráseting Føroya eru nógv feløg, sum koma undir hesa reglu. Omanfyri nevndu mørk galda longu í fleiri ES-londum.

Skráseting Føroya hevur eftirlit við, at lógarkrøvini til bæði grannskoðaðar og ógrannskoðaðar roknskapir verða fylgd. Hetta gerst við at velja út og eftirkanna eitt ávíst tal av roknskapum.

Alt tilfar, sum virkir hava skyldu til at útvega almennu myndugleikunum, kann latast inn um alnetið. Her verður serliga hugsað um myndugleikar, sum virkir ofta hava samskifti við, t.d. Skráseting Føroya og Toll- og Skattstovu Føroya.

Vinnulóggávan skal fylgja altjóða reglum

Tað hevur stóran týdning fyri virkir, sum kappast á altjóða marknaðinum, at karmarnir í ymsu londunum eru so eins, sum til ber.

Broyta skal tí ársroknskaparlógina, so at heimild fæst fyri, at føroysk feløg kunnu gera ársroknskap eftir altjóða reglum. Feløg, ið eru skrásett á virðisbrævamarknaði í Íslandi ella Norðurlondum annars, skulu gera ársroknskap eftir altjóða IFRS-reglunum. Altjóða reglurnar á hesum øki eiga at verða settar í gildi í Føroyum, so at føroysk virkir, sum eru skrásett á virðisbrævamarknaðinum, bert skulu gera ein ársroknskap.

Partafelagslógin og smápartafelagslógin eiga at fylgja altjóða leistinum. Tí verður millum annað mælt til strika bústaðarkravið um, at partur av nevnd og stjórn skal hava bústaðarskyldu í Føroyum, um partafelag skal stovnst her.

Smidlig fyrisiting

Lætta skal um fyrisitingarligu byrðarnar hjá íverksetarum:

1. Tænastur, sum hava týdning fyri íverksetaran, skulu savnast á einum stað
2. Íverksetaraportalur skal setast á stovn
3. Alnetið skal lætta um byrðarnar hjá íverksetarum
4. Trotabúsviðgerðin skal verða skjótari
5. Samskipað marknaðarføring av føroyskum vørum og tænastum uttanlands skal styrkjast

Soleiðis røkka vit málinum

Eins og tað er umráðandi at skapa karmar við at gera lógir, kunngerðir og skipanir, sum hava týdning fyri vinnuliga umhvørvið, líka so umráðandi er tað hjá landsins stovnum at umsita hesar fyriskipanir væl og smidliga, og at sum mest fæst burtur úr teimum játtanum, sum verða latnar hesum stovnum.

Harumframt er tað av størsta týdningi, at stovnarnir eru væl samskipaðir, soleiðis at fyrítøkurnar fáa somu boð, sama hvønn stovn tær venda sær til. Tí eigur miðvíst arbeiði at verða sett í verk, so at fyrítøkur – har tað ber til – bert skulu venda sær til ein myndugleika at greiða síni viðurskifti. Ein miðvís talgilding av almennu fyrisitingini og samstarv millum viðkomandi myndugleikar fer at hjálpa í so máta.

Ráðgeving savnast á einum stað

Í hesum sambandi verður arbeitt við at fyrireika eina samskipan av virkseminum hjá Menningarstovuni og Ferðaráði Føroya.

Havandi í huga, at hesi stovnar ofta hava somu endamál, verður kannað, hvussu ein kann samansjóða teir og skapa eitt framsókið umhvørvi, soleiðis at bæði tað almenna og vinnulívið, sum stovnarnir eru ætlaðir at menna, kunnu fáa sum mest burtur úr tí tilfeingi, hesir stovnar ráða yvir.

Nýggi vinnuframastovnurin fer at hava eitt fjóltáttað samstarv við nógvar ymsar partar so sum vinnusamskipanir, einstakar fyrirtøkur, íverksetarar, ymsu stjórnarráðini og stovnar teirra. Nakrar av fremstu uppgávum stovnsins verða at:

- Marknaðarføra føroyskar vørur og tænarur
- Marknaðarføra Føroyar sum íløguland
- Menna ferðavinnuna í Føroyum og marknaðarføra Føroyar sum ferðamannaland

Stórir partur av virkseminum hjá nýggja stovninum verður at ráðgeva íverksetarum, soleiðis at hesir kunnu venda sær til stovnin og fáa neyðuga ráðgeving til at lúka tey krøv, sum almennir myndugleikar seta.

Íverksetaraportalur

Nýggi vinnuframastovnurin skal saman við pørtum av vinnulívinum virka fyri at gera íverksetaraportal, har allar upplýsingar um at stovna egið virki eru til taks.

Øll, sum stovna egið virki, skulu hava í boði at fáa ein talgildan byrjanarpakka, sum inniheldur talgilda undirskrift og upplýsingartilfar um, hvussu kunningartøkni verður nýtt til at lætta um fyrisitingarligu byrðarnar hjá íverksetarum.

Alnetið skal lætta um byrðarnar hjá íverksetarum

Tær fyrisitingarligu byrðarnar hjá føroyskum íverksetarum eru tungar, og føroyskir íverksetarar halda, at fyrisitingin er tung og tvørlig.

Málið hjá samgonguni er, at fyrisitingarligu byrðarnar hjá íverksetarum skulu gerast upp til 40% lættari innan ár 2015. Tað skal gerast lættari at skráseta virkir, tey skulu bert upplýsa á einum og sama stað, og talgild málsviðgerð skal vera á teimum almennu støðum, sum íverksetarar venda sær til.

Lættari at skráseta nýggj virki

Tá íverksetarin stovnar egið virki, skal hann bert skráseta seg á einum stað. Tað almenna sær síðan til, at upplýsingarnar verða latnar rætta myndugleikanum á økinum.

Lættari skattaumsiting

Allar fyrirtøkur skulu í framtíðini hava einans skattakontu ella skatta- og MVG avrokning. Kontan skal nýta somu grundreglu um fíggjarstöðu sum ein vanlig bankakontu. Hetta merkir, at upphæddin, sum virkið hevur til góðar, til dømis negativt MVG, verður mótroknað í upphæddini, sum virkið skal gjalda.

MVG avrokning skal latast inn til Toll og Skatt eina ferð um árið hjá virkjum, sum hava ein umsetning, ið er minni enn 500.000 kr. árliga.

Skjótari viðgerð av trotabúgvum

Danskar kanningar vísa, at íverksetarar, sum byrja um aftur eftir húsagang, hava hepnari hond enn teir, sum royna seg á fyrsta sinni. Tí skal ikki vera óneyðuga trupult hjá seríøsum íverksetarum at byrja av nýggjum.

Við verandi skipan er ov drúgt at viðgera trotabúgv, og henda viðgerðartíðin eigur at gerast styttri.

Samskipa marknaðarføring av føroyskum vørum og tænaðum uttanlands

Føroyar mugu gera meira við at marknaðarføra seg, so at útlenskir íleggjarar fáa hug at gera íløgur í føroyska vinnu í samstarvi við áhugaðar partar her á landi, til dømis íverksetarar.

Nýggi vinnuframastovnurin skal taka sær av at marknaðarføra Føroyar miðvíst uttanlands. Marknaðarføring av føroyskum vørum og tænaðum verður at halda fram í samstarvi við viðkomandi partar. Talan skal bæði vera um heildarmarknaðarføring gjøgnum virknastu miðlarnar og um úrvalsmarknaðarføring, ið vendir sær beinleiðis til møguligar íleggjarar.